

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **магістра**
спец. 122 – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

за освітньою програмою

«Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

на основі здобутого раніше освітнього ступеня бакалавра (магістра)

або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Програма складена на підставі робочого навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю D2 – «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.е.н., проф. Костирко Л. А.

к.е.н., доц. Чернодубова Е. В.

к.е.н., доц. Тищенко В.В.

ПОГОДЖЕНО:

к.т.н., доц. Мазисв С.О.

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (бакалавр, магістр, спеціаліст) здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. В. Даля в 2025 році.

Завдання вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити рівень володіння компетентностями вступників, які повинні:

- знати:
  - ✓ історично-економічні передумови виникнення фінансів;
  - ✓ основні фінансові категорії;
  - ✓ державний бюджет: витрати, доходи і кредит;
  - ✓ суть і тенденції розвитку фінансових відносин та особливості їх функціонування у сфері державних, міжнародних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання;
  - ✓ основи управління фінансами підприємства;
  - ✓ галузі реального й портфельного інвестування;
  - ✓ системи оброблення фінансової інформації;
  - ✓ методології розв'язання задач фінансової діяльності в установах різного типу;
  - ✓ фінансові відносини суб'єктів господарювання;
  - ✓ формування фінансових ресурсів;
  - ✓ фінансове планування та прогнозування;
  - ✓ організацію фінансової діяльності підприємства;
  - ✓ методи й методики фінансового аналізу;
  - ✓ оцінку ефективності дивідендної політики;

- ✓ особливості проведення реорганізації підприємств;
- ✓ переваги та недоліки різних форм залучення позикового капіталу;
- ✓ заходи спрямовані направлені на забезпечення безперервного процесу контролю витрат і їх зниження;
- ✓ основні етапи планування й бюджетування в системі фінансового контролю;
- ✓ функціонування інструментів (цінних паперів) фінансового ринку;
- ✓ обіг цінних паперів;
- ✓ види, форми страхування та страхові послуги;
- ✓ фінансування, планування витрат, оподаткування бюджетних установ;
- ✓ міжнародні валютні системи;
- ✓ міжнародні фінансові розрахунки;
- ✓ аспекти науково-дослідницької діяльності;
- вміти:
  - ✓ об'єктивно оцінювати закономірності розвитку фінансових відносин;
  - ✓ регулювати вплив фінансів на суспільний розвиток;
  - ✓ оцінювати ефективність інвестиційних проектів;
  - ✓ автоматизовано обробляти фінансову інформацію;
  - ✓ приймати обґрунтовані управлінські рішення у фінансовій сфері;
  - ✓ прогнозувати фінансовий стан підприємства;
  - ✓ оцінювати структуру й середньозважену вартість капіталу;
  - ✓ проводити системний аналіз діяльності підприємства та його підрозділів;
  - ✓ проводити міжнародні фінансові розрахунки та розрахунок платіжного балансу.

Зміст програми відповідає компонентам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» та їх логічній послідовності.

Порядок проведення вступних випробувань регламентується Правилами прийому до Східноукраїнського національного університету в 2023 році.

II ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг сформованих фахових компетентностей вступника, що поступає на навчання на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня, забезпечують наступні дисципліни, передбачені навчальним планом освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Фінанси

Необхідність і характерні особливості фінансів. Визначення фінансів та фінансових відносин. Суб'єкти і об'єкти фінансових відносин. Функції фінансів. Призначення та роль фінансів у суспільстві. Передумови виникнення фінансів. Генезис категорії фінансів. Еволюція фінансів та етапи їх розвитку. Розвиток фінансової науки в Україні. Цілісність фінансової системи держави. Принципи побудови фінансової системи. Взаємозв'язок ланок фінансової системи та їх характеристика. Роль фінансової системи держави у забезпеченні умов економічного зростання. Діяльність фінансової системи держави як предмет фінансового права. Сутність, складові і типи фінансової політики. Фінансова стратегія та фінансова тактика. Основні елементи фінансового механізму. Склад фінансової системи України за її організаційною будовою. Характеристика функцій органів влади та управління в державі щодо їх компетенції у сфері управління фінансами. Організація фінансового контролю в державі. Бюджет як центральна ланка фінансової системи держави. Сутність Державного бюджету України і його функції. Види бюджетів і склад бюджетної системи України. Склад доходів і видатків бюджету. Бюджетний процес. Сутність дефіциту бюджету та причини його виникнення. Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту. Основні концепції збалансованості бюджету. Методи фінансування бюджетного дефіциту. Поняття податків і податкової системи. Види податків. Елементи оподаткування. Основні принципи побудови податкової системи. Загальна характеристика цільових державних фондів. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування, його суть та види. Державний кредит як суспільна позикова система. Форми державного кредиту. Державний кредит як наслідок існування державного боргу. Класифікація державних позик. Управління державним боргом. Структура місцевих бюджетів України. Бюджетні повноваження місцевих органів самоврядування. Структура доходів та видатків бюджету розвитку місцевих бюджетів. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання. Фінанси підприємств як основа фінансової системи. Фінансові відносини суб'єктів господарювання та організація їх фінансової діяльності. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Бюджет домогосподар-

ства, його структура. Сутність, принципи, види та роль страхування. Організація страхування та характеристика страхових потоків. Особливості функціонування страхового ринку. Призначення і структура фінансового ринку, його елементи. Суб'єкти фінансового ринку, його інструменти та їх класифікація. Функції фінансового ринку. Сутність, функції та політика фінансового менеджменту. Принципи і функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові. Роль фінансів у розвитку міжнародних зв'язків. Фінанси міжнародних організацій. Фінанси міжнародних фінансових інституцій. Фінансова безпека держави у системі економічної безпеки. Вплив державних боргів на фінансову безпеку. Основні аспекти фінансової системи США. Особливості функціонування фінансової системи Японії. Основні положення структури фінансової системи Великої Британії, Німеччини та Франції. Основи функціонування фінансової системи Скандинавських країн. Фінансова політика у контексті поглиблення європейської інтеграції. Особливості організації фінансів Європейського Союзу. Основні інституції ЄС та їх роль у формуванні єдиної фінансової політики.

Фінанси підприємств

Сутність і функції фінансів підприємств. Грошові фонди і фінансові ресурси. Основи організації фінансів підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи. Зміст та завдання управління фінансами підприємств. Грошовий оборот і система розрахунків на підприємстві. Платіжна дисципліна: наслідки порушення та способи зміцнення. Характеристика та склад грошових надходжень підприємств. Доходи від операційної діяльності. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності підприємств. Формування валового і чистого доходу. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Методи розрахунку прибутку від реалізації продукції. Сутність і методи обчислення рентабельності. Розподіл і використання прибутку. Система оподаткування підприємств. Оподаткування прибутку. Платежі за ресурси. Сплата підприємствами непрямих податків. Платежі (збори) підприємств на загальнообов'язкове державне пенсійне і соціальне страхування. Місцеві збори і податки. Сутність і основи організації оборотних коштів. Необхідність та сутність нормування оборотних коштів. Сутність основних засобів та їх відтворення. Амортизація, методи її нарахування. Капітальні вкладення: сутність, принципи фінансування, структура, джерела фінансування. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Фінансовий стан підприємства, методи його оцінки. Фінансова стратегія підприємства. Зміст та методи фінансового планування. Поточний фінансовий план та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування. Фінансова санація

підприємств: економічний зміст, цілі, порядок проведення. Фінансова криза: фактори, наслідки, види, етапи розвитку. Санаційний аудит: цілі, джерела інформації, завдання, етапи та порядок проведення, складові. Розробка програми санації. Реструктуризація. Задоволення претензій кредиторів.

Бюджетна система

Сутність й функції державного бюджету. Завдання бюджетної політики. Класифікація бюджетного дефіциту. Бюджетний устрій України. Види бюджетного субсидіювання. Принципи побудови бюджетної системи. Состав і структура доходів бюджету. Видатки бюджету. Принципи побудови системи державних видатків. Принципи та форми бюджетного фінансування. Види видатків. дефіцит бюджету. Джерела покриття бюджетного дефіциту. Видатки бюджету на економічну діяльність держави й науку. Критерії відбору підприємств для надання фінансової підтримки. Видатки бюджету на соціальний захист населення й соціальну сферу. Завдання соціальної політики. Основи кошторисного фінансування. Видатки бюджету на оборону, управління, обслуговування державного боргу.

Банківська система

Етапи створення і розвитку національної банківської системи та її характеристика. Суть, роль та призначення Національного банку України. Характеристика банку як специфічної комерційної установи. Сутність банківської діяльності. Сутність, склад і характеристика ресурсів банку. Відкриття рахунків у банку. Поточні рахунки: документація для відкриття та умови, перелік операцій. Депозитні рахунки в національній валюті: порядок відкриття та використання. Особливість відкриття рахунків у іноземній валюті. Принципи кредитування та кредитної політики. Використання простих, спеціальних і контокорентних рахунків у кредитуванні. Форми кредитування: споживчий, банківський кредит, лізинг, іпотека, комерційний, міжбанківський кредит, бланковий, консорціумний. Види операцій банків з цінними паперами. Сутність і основні напрями емісійної роботи банку. Зміст валютних операцій. Класифікація банківських операцій з іноземною валютою. Поточний і депозитний рахунки в іноземній валюті: відкриття, порядок зарахування і видачі коштів. Суть, необхідність, значення та завдання банківського регулювання. Форми регулювання банківської діяльності. Роль маркетингу в функціонуванні банків. Об'єкти та суб'єкти банківського маркетингу. Процес розробки стратегії банківського маркетингу. Моделі стратегічного планування банківського маркетингу. Механізм реалізації стратегії банківського маркетингу.

Фінанси бюджетних установ

Сутність фінансів бюджетних установ. Правові основи діяльності бюджетних установ. Функції розпорядників бюджетних коштів та правові основи діяльності. Казначейська форма обслуговування бюджетних установ. Види власних надходжень. Класифікація надходжень бюджетних установ. Планування надходжень бюджетних установ. Видатки бюджетних установ. Сутність видатків бюджетних установ. Класифікація бюджетних установ. Нормативно-правове регулювання бюджетних установ. Кошторис доходів і видатків бюджетної установи. Поняття і види кошторису. Порядок складання, розгляд і затвердження кошторису. Внесення змін в кошторис. Складання звітності про виконання кошторису.

Фінанси страхових компаній

Страхування як економічна категорія яка перебуває у тісному взаємозв'язку з категорією фінансів. Головні функції та принципи страхування. Форми проведення страхування: обов'язкове страхування та його види, добровільне страхування. Системи страхування: за системою пропорційної відповідальності, за системою першого ризику, за системою «дробової частини», за відновною вартістю. Загальна характеристика страхового ринку України, його розвиток. Середовище страхового ринку. Загальна організаційно-правова структура ринку. Роль посередників на страховому ринку. Значення страхових тарифів для формування страхового фонду. Актуарні розрахунки: суть, принципи, задачі та класифікація. Тарифна політика у страхуванні. Необхідність і значення страхування ризиків. Страхування кредитних, фінансових та технічних ризиків. Фінанси страхових компаній їх сутність та значення. Фінансові відносини страхової компанії. Специфіка формування фінансових ресурсів. Страхова компанія як суб'єкт підприємницької діяльності і специфічна фінансова установа. Сутність грошових надходжень, їх класифікація. Страхові внески як основне джерело надходжень страхової компанії від операційної діяльності. Грошові надходження від інвестиційної і фінансової діяльності. Грошовий обіг. Страхові фонди як основа страхового захисту. Фінансові ресурси – джерела інвестиційної діяльності. Види, порядок формування і використання страхових резервів. Формування і розміщення резервів зі страхування життя. Механізм формування та напрямку розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя. Диверсифікація страхового портфеля. Визначення та склад доходів страховика. Класифікація доходів та їх характеристика. Склад та економічний зміст витрат страховика: виплати страхового відшкодування і страхових сум; відрахування в резервні фонди; на попереджувальні заходи, на ведення справи, інші витрати. Собівартість страхових операцій. Визначення та класифікація прибутку страховика. Система оподаткування страховиків. Розра-

хунок показників діяльності страхової компанії. Інформаційне забезпечення розрахунку показників узагальненої оцінки функціонування страхової компанії. Система показників платоспроможності, оцінки страхових резервів, витрат страхової компанії. Система показників: динаміки страхових платежів страхового відшкодування, ризикованості страхових операцій, страхових виплат.

Фінансовий аналіз

Сутність, зміст фінансового аналізу та його місце в системі економічних знань. Предмет, метод, об'єкти фінансового аналізу. Класифікація методів и процедур фінансового аналізу. Аналітична оцінка джерел фінансування. Аналіз власного капіталу. Аналіз позикових коштів (зобов'язань). Аналіз розміщення коштів в активах підприємства. Значення і завдання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз утворення балансового прибутку. Загальний аналіз фінансових результатів. Факторний аналіз балансового прибутку. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції. Аналіз розподілу балансового прибутку за напрямками використання. Оподаткування прибутку та аналіз чистого прибутку. Аналіз ефективності використання чистого прибутку. Аналіз показників рентабельності. Значення і завдання аналізу інвестицій. Загальний аналіз фінансових результатів. Аналіз грошових потоків, які створюються при здійсненні інвестицій. Сутність та види ліквідності підприємств. Фінансові аспекти ліквідності. Визначення ліквідності балансу підприємства.

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання

Системна характеристика господарюючого суб'єкту як учасника ринкових відносин. Теоретичні аспекти управління фінансами. Фінансовий механізм підприємства в системі управління фінансами. Звіт про власний капітал підприємства, його призначення та порядок складання. Звіт про рух грошових коштів. Зміст, значення та основні принципи формування дивідендної політики. Позичковий капітал підприємства, його складові частини та порядок формування. Спеціальні форми кредитування. Особливості державного кредитування підприємств та одержання державних гарантій. Система показників оцінки фінансового потенціалу. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства як основа фінансового потенціалу підприємства. Прогнозування фінансового потенціалу. Комплексна оцінка фінансового потенціалу суб'єкта господарювання.

Фінансовий контролінг суб'єктів господарювання

Сутність контролінгу і його складові. Модель концепції фінансового контролінга. Джерела і потоки інформації в системі контролінгу. Система показників інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною діяльністю підприємства. Організаційні та функціональні обов'язки служби контролін-

гу. Система стратегічного інформаційного забезпечення. Планування як основа контролінга. Стратегічне й оперативне планування. Бюджетування і його основні принципи. Преваги і недоліки бюджетування. Параметри виникнення відхилень планових і фактичних величин. Параметри і критерії оцінки відхилень. Взаємозалежність відхилень та їх факторний аналіз.

Фінансовий ринок

Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Структура фінансового ринку. Функції фінансового ринку. Роль фінансового ринку в економіці. Державне регулювання фінансового ринку. Поняття інфраструктури фінансового ринку, її склад, значення, система. Фінансові інститути як посередники між суб'єктами фінансового ринку. Значення фінансового посередництва. Роль комерційних банків як посередників. Організатори торгівлі цінними паперами. Фондові індекси і рейтинги. Органи контролю і нагляду на фінансовому ринку. Хеджування на фінансовому ринку. Похідні цінні папери.

Інвестування

Ціль і задачі дисципліни, її зв'язок з іншими дисциплінами. Поняття, економічна суть і види інвестицій. Класифікація інвестицій в умовах ринкової економіки. Об'єкти і суб'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація джерел фінансування інвестицій. Інвестиційний процес у державі з ринковою економікою. Теоретичні основи державного регулювання інвестиційних процесів. Методи державного регулювання інвестиційної діяльності. Напрями інвестиційної політики держави. Прогнозування грошових потоків, часова теорія грошей. Вартість грошей в часі. Елементи теорії відсотків. Прості відсотки. Складні відсотки. Облік інфляційного знецінення грошей при ухваленні фінансових рішень. Фінансові ресурси інвестування. Схеми фінансування інвестицій. Форми фінансування інвестицій. Фінансовий, операційний леверидж і структуризація капіталу. Поняття інвестиційних ризиків, їх класифікація. Шляхи мінімізації інвестиційних ризиків. Мотивація інвестиційної діяльності. Поняття про інвестиційний проект. Інвестиційний проект, його зміст, форми і класифікація. Типи проектного фінансування. Порядок розробки інвестиційного проекту і його завдання. Аналіз інвестиційного проекту. Методи оцінки інвестиційного проекту. Бізнес-план інвестиційного проекту. Характеристика іноземних інвестицій. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Міжнародні фінансово-кредитні інститути і їх функції на інвестиційному ринку. Спеціальні економічні зони, їх класифікація і мета створення. Політика держави щодо залучення іноземних інвестицій. Інвестиційна стратегія, її види. Методи оцінки ефективності суб'єктів господарювання різних форм власності. Визначення потреби в інвестиціях. Основні напрямки інвестиційної стратегії. Планування та контроль капіталовкладень.

Список рекомендованих джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010.
3. Закон України "Про банки і банківську діяльність" № 2121-III від 07.12.00 (з урахуванням змін).
4. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визначення його банкрутом» від 14.05.1992.
5. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010.
6. Закон України "Про Національний банк України" № 679 - XIV від 20.05.1999 (з урахуванням змін).
7. Закон України «Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» від 21.12.2000.
8. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991.
9. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991.
10. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997.
11. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. // ВВР України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
12. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні. Закон України від 30 жовтня 1996 № 448/96-ВР. Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>.
13. Про акціонерні товариства. Закон України № 514-17. Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
14. Про інститути спільного інвестування. Закон України від 5 июля 2012 р. // ВВР України. – 2013. – № 29. – Ст. 337.
15. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23 лютого 2006 р. // ВВР України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.
16. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни – 3-тє вид., випр. і допов. – К.: Знання-Прес, 2009. – 300 с.
17. Алексєєв І.В., Кондрат І.Ю., Ярошевич Н.Б. Страхові послуги: Навч. посібник для студ. 4 курсу спец. 7.050104 «Фінанси» базового напрямку 6.0501 «Економіка і підприємництво» / Національний ун-т «Львівська політехніка». – Л.: Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 204 с.
18. Аніловська, Г. Я. Інформаційні системи і технології у фінансах [Текст]: навчальний посібник для студ. спец. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Г. Я. Аніловська, Н. С. Марушко, Т. М. Стоколоса; М-во внутрішніх справ України, Львівський державний ун-т внутрішніх справ. – Львів : Магнолія, 2013. – 311 с.

- 19.Аранчій В.І., Краснікова О.М., Черненко Л.В. Фінанси: навч. посібник / Полтавська держ. аграрна академія. – Полтава: [РВВ ПДАА], 2009. – 216 с.
- 20.Банківські операції: Підручник / М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна, [та ін.]; за ред. А.М. Мороз. - 3-є вид., перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2008. - 608 с.
- 21.Безугла В.О., Загірняк Д.М., Шаповал Л.П. Соціальне страхування. навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 208 с.
- 22.Брігхем, С. Ф. Основи фінансового менеджменту [Текст] / С. Ф. Брігхем. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 560 с.
- 23..Буднік М.М., Мартюшева Л.С., Сабліна Н.В. Фінансовий ринок: навч. посібник / Харківський національний економічний ун- т. – Х.: ХНЕУ, 2007. – 432 с.
- 24.Булгакова С.О., Барановська В.Г., Єрмошенко Л.В., Колодій О.Т., Кукурудз О.М. Державні фінанси [Електронний ресурс]: інтегрований навчально-атестаційний комплекс. – К.: «АВТ лтд.», 2008.
- 25.Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посіб. для студ. екон. спец.. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 318 с.
- 26.Вовчак О.Д. Кредит і банківська справа: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О.Д. Вовчак, Н.М. Рушишин. – Львів: В-во ЛКА, 2008. –324с.
- 27.Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: навч. посібник / Державний вищий навч. заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2007. – 328 с.
- 28.Джеймс С. Ван Хорн, Джон М. Вахович, мл. Основы финансового менеджмента: Пер. с англ./ М.: Вильямс, 2010. – 1232 с.
- 29.Дука А.П. Інвестування: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 368 с.
- 30.Зятковський І.В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств. – Тернопіль. Економічна думка. – 2007. – 229 с.
- 31.Івахненко С.В., Мелих О.В. Фінансовий контролінг. Методи та інформаційні технології. – К.: Знання, 2009. – 319 с.
- 32.Загірняк Д.М. Ринок фінансових послуг: Навч. посіб. З грифом МОН України, лист №1/11-8872 від 10.06.2014 р. – Харків: “Друкарня Мадрид”, 2014. - 304с.
- 33.Калінеску Т.В., Костирко Л.А., Загірняк Д.М., Антіпов О.М. Фінансовий ринок: навч. посіб. / Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ : СНУ ім. В.Даля, 2008. – 343 с.
- 34.Коноваленко О.Д., Мороз М.М., Загірняк Д.М., Шаповал Л.П. Експертиза та страхування на транспорті (автомобільному): Навч. посіб.з грифом МОН України, лист МОН № 1/11-1061 від 18.02.2011 р. – Харків: Точка, 2012. – 492 с.

- 35.Костирко Л.А. Аналітичний інструментарій оцінювання ефективності затрат на інноваційну діяльність підприємства: монографія / Костирко Л.А., Мартинов А.А., Надьон Г.О. - Луганськ: вид-во «Ноулідж», 2011. – 246 с.
- 36.Костирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: Монографія. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2008. – 336 с.
- 37.Костирко Л.А. Фінансовий механізм сталого розвитку підприємств: стратегічні орієнтири, системи забезпечення, адаптація: монографія. - Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2012. – 474 с.
- 38.Костирко Л.А., Черnodубова Е.В. Адаптивний фінансовий механізм забезпечення прибутковості підприємств: Монографія / Л.А. Костирко, Е.В. Черnodубова. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2015. – 178 с.
- 39.Костирко Л.А. , Черnodубова Е.В. Фінансовий механізм забезпечення прибутковості підприємств: проблеми, інструменти, перспективи Монографія / Л.А. Костирко, Е.В. Черnodубова. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 180 с.
- 40.Костирко Л.А., Костирко Р.О., Темнікова Н.В. Стратегічний фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. – 432 с.
- 41.Костирко Л.А., Белоусова Л.І., Мельник Г.Г., Харківська Л.В., Разумцев В.В., Саліта С.В.Фінансова діяльність бюджетних установ (навчальний посібник з грифом МОН України, лист МОН № 1.4 / 18 Г 93 від 14.01.2008 р.). – 2-е видання: доповнене та перероблене. – Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2011. – 324 с.
- 42.Костирко Л.А. Механізм регулювання міжбюджетних відносин у фінансовому забезпеченні стійкого розвитку регіонів: монографія / Л.А. Костирко, Е.В. Черnodубова, О.М. Розмислов // 2-ге вид., перероб. і доп. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 360 с.
- 43.Костирко Л.А. Інтегрована корпоративна звітність: навчальний посібник / Л.А. Костирко, Р.О. Костирко, О.Е. Лубенченко, Е.В. Черnodубова // 2-ге вид., перероб. і доп. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 304 с.
- 44.Костирко Л.А. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах економіко-екологічних імператив /Л.А. Костирко, Р.О. Костирко, Е.В. Черnodубова, О.О. Середа // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. - 2021. - № 4 (39). - С. 87-98.
- 45.Костирко Л.А., Чиж В.І., Разумцев В.В. Фінансовий контроль цільового використання бюджетних коштів: монографія / Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ: [Вид-во СНУ ім. В. Даля], 2009. – 292 с.

- 46.Костирко Р.О. Аналіз і діагностика фінансової спроможності підприємств в управлінні фінансовою безпекою держави: Монографія / Р.О. Костирко, Н.В. Темнікова. - Луганськ: Вид-во “Ноулідж”, 2013. – 250 с.
- 47.Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: Навч. Посібник. – Х.: Фактор, 2007 – 784 с.
- 48.Костирко Р.О., Тертична Н.В., Шевчук В.О. Комплексна оцінка вартості підприємства / Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ: СНУ, 2007. – 224 с.
- 49.Леоненко П.М., Юхименко П.І, Ільєнко А.А. та ін. Теорія фінансів: Навчальний посібник / За загальною ред. О.Д. Василика. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 480 с.
- 50.Лубенченко О.Е., Акаєва Н.В., Чабаненко І.Л. Фінансовий контролінг суб’єктів господарювання: навч. посіб. / О.Е. Лубенченко, Н.В. Акмаєва, І.Л. Чабаненко; Донбас. держ. техн. ун-т. – Алчевськ: ДонДТУ, 2010. – 116 с.
- 51.Моргачов І.В. Оцінка інвестиційної привабливості банківського сектору США для міноритарних інвесторів: теоретико-прикладний аспект / І.В. Моргачов, Є.І. Овчаренко, О.А. Овечкіна, В.В. Тищенко, О.І. Тищенко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики - 2021. - № 3 (38). - С. 56-65.
- 52.Моргачов І.В. Використання трейдингу для збільшення прибутковості портфелю цінних паперів в діяльності інвестиційних фондів / І.В. Моргачов, Л.А. Костирко, Е.В. Чернодубова, А.А. Мартинов, М.В. Плетньов // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики - 2021. - № 5 (40). - С. 288-299.
- 53.Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф., Алексеєнко М.Д., Івасів І.Б., Коряк. А.М. Банківські операції: підручник / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана» / А.М. Мороз (заг. ред.). – 3-тє вид., переробл. і доп. – К.: КНЕУ, 2008. – 608 с.
- 54.Ніпіаліді О.Ю., Карпишин Н.І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Тернопільський національний економічний ун-т. – Т.: ТНЕУ, 2009. – 232 с.: табл. – Бібліогр.: с. 227-231.
- 55.Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Лачкова Л.І., Ставерська Т.О., Фадєєва Г.М. Фінанси: курс для фінансистів: навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 567 с.
- 56.Патрікац, Л. Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків / Л. Патрікац // Вісник Національного банку України. –2012. – № 1. – С. 54–55.
- 57.Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., Булгакова С.О., Куліш А.П. Фінанси підприємств: Підручник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / А.М. Поддєрьогін (наук.ред.). – 7-ме. вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.

- 58.Рева Т.М., Ковальчук К.Ф., Кучкова Н.В. Місцеві фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. – К.: ЦУЛ, 2007. – 208 с.
- 59.Слав'юк Ростислав Анатолійович. Фінанси підприємств: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Національний банк України; Університет банківської справи. – К.: УБС НБУ, 2007. – 550 с.
- 60.Суторміна В.М., Дегтярєва Н.В. Фінансовий ринок: навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана» – Вид. 2-ге – К.: КНЕУ, 2008. – 172 с.
- 61.Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств. – К.: КНЕУ, 2004. . – 412 с.
- 62.Терещенко О.О., Невмержицький Я.І., Куліш А.П., Терещенко С.І., Галака О.П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посібник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / О.О. Терещенко (ред.). – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.
- 63.Тищенко В.В., Житний П.Є., Смерічевський С.Ф. Безпека банківської діяльності: Навчальний посібник. – Донецьк: ВІК, ДонДУУ, 2012. – 231 с.
- 64.Тищенко В.В. Канали впливу грошово-кредитної політики Національного банку України на економіку. Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В.Даля. – 2017. – №2(232). – С. 103-108.
- 65.Тищенко В.В. Краудфандінг як фінансовий інструмент реалізації інвестиційних проектів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. К.: 2017. 130-138 С.
- 66.Тищенко В.В., Тищенко О.І. Вплив COVID-19 на монетарне регулювання в Україні. Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля. – 2020. – №6(262). – С. 119-123.
- 67.Тищенко В.В., Тищенко О.І., Тищенко О.В. Впровадження грошово-кредитної політики в Україні. Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля. – 2020. – №1(251). – С. 63-69.
- 68.Тищенко В.В. Фінансовий моніторинг як елемент системи економічної безпеки банку. Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля. – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля. – 2016. – №3(227). – С. 81-86.
- 69.Тищенко В.В. Формування системи управління банківськими ризиками. Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту: Луцьк. – 2016. – №15. – С. 291-299.

70. Тищенко В.В., Тищенко О.І. Аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності банків. Бізнес-Навігатор. науково-виробничий журнал. – Херсон: Видавничий Дім «Гельветика». – 2020. – Вип. 5(61). – С. 184-189.
71. Тищенко В.В., Тищенко О.І. Оцінка платіжного балансу України. Інфраструктура ринку // Електронний науково-практичний журнал. – Одеса: Видавничий Дім «Гельветика», 2021. – Випуск 55. – С. 58-63.
72. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освіт.-проф. прогр. бакалавра з напрямку підготов. «Фінанси і кредит» / Ю.М. Тютюнник; Полтав. держ. агр. акад. – Полтава, 2009. – 406 с.
73. Філімоненков О.С., Дема Д.І. Фінанси підприємств: підруч. / О.С. Філімоненко (заг. ред.). – К.: Алерта, 2009. – 496 с.
74. Фінанси: Навч. посіб. / В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 247 с.
75. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.
76. Хобота В.М. Управління інвестиціями: навчальний посібник. Видання 2-е, перероблене та доповнене.-Донецк: ДВНЗ «ДонГУ», 2009. – 448 с.
77. Чернодубова Е.В. Вартісна оцінка втрат стратегічного майнового потенціалу підприємств в категоріях міжнародних стандартів фінансової звітності / Е.В. Чернодубова, Т.В. Соломатіна // Науковий журнал: Причорноморські економічні студії. – Вип. 31. – 2019. – С. 206-209.
78. Чуб О.О. Банки в глобальній економіці: монографія / О.О. Чуб. - К. : КНЕУ, 2009. - 340 с.
79. Циба Т.Є., Саленко О.Ф., Загірняк Д.М., Сокур М.І. Фінансова складова корпоративного управління: навч. посіб.. – Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2008. – 204 с.
80. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підручник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 535 с.
81. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навчальний посібник. – К.: НІОС, 2004. – 400 с.
82. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. для студ. спец. 7.050104 «Фінанси», базового напрямку 6.030508 «Фінанси і кредит» / Національний ун-т «Львівська політехніка». – Л.: НУ «Львівська політехніка», 2009. – 308с.

III ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна кількість завдань іспиту - 16. На виконання роботи відведено 60 хв.

В основу визначення рейтингу покладено результати обраховані на основі суми тестових балів. Для кожного запитання тесту встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Запитання 1-10 малої складності – 1 бал (сума 10 балів);
2. Запитання 11-15 середньої складності – 2 бала (сума 10 балів);
3. Запитання 16 підвищеної складності – 5 балів (сума 5 балів).

Сума тестових балів при якому іспит вважається складеним – 5-25 балів.

Загальна сума тестових балів за всі правильні відповіді **25 тестових балів** – відповідає **200 балам** рейтингової оцінки. Пороговий тестовий бал («склав / не склав») для вступного іспиту становить **5 тестових балів** – відповідає **100 балам** рейтингової оцінки.

Рейтингова оцінка за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів) визначається відповідно до таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці.

Таблиця 1

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>	Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>
0-4	Не склав	15	150
5	100	16	155
6	105	17	160
7	110	18	165
8	115	19	170
9	120	20	175
10	125	21	180
11	130	22	185
12	135	23	190
13	140	24	195
14	145	25	200

Голова фахової атестаційної комісії

д.е.н. Івченко С.А.

Відповідальний секретар ПК

к.т.н. Мазисв С.О.